

Asukkaan lieteopas

PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO

Tilaa tyhjennys

- Tilaa tyhjennys asiakaspalvelustamme puhelimitse numerosta 03 240 5010 tai verkkopalvelusta osoitteesta www.pjhoj.fi/liete.
- Lisämaksusta tehtävät **päivystystyhjennykset** tilataan iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä numerosta 03 240 5112.

Suosi säännöllistä tyhjennystä!

Päästösäästöjä e-laskulla

● Pirkanmaan Jätehuollon laskun voi vastaanottaa sähköisenä. Voit tehdä e-laskusopimuksen verkkopankissasi. Tarvitset vain viitenumeron, joka näkyy

laskussasi. Sähköinen lasku on paperilaskuun verrattuna noin kolme kertaa ilmastoystävällisempi vaihtoehto. Ollaan yhdessä ympäristölle paras!

Lietteet kuuluvat kunnan vastuulle

● Toimialueellamme (lukuun ottamatta Nokia) asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennykset hoidetaan kunnan järjestämänä. Kuntien omistamana palveluyhtiönä kilpailutamme ja organisoimme tyhjennykset puolestasi. Viemäriverkostoon kuulumattomien kiinteistöjen saostus- ja umpisäiliöiden sekä pienpuhdistamoiden lieteilojen tyhjennykset tilataan muiden jätehuoltopalveluiden tapaan asiakaspalvelustamme. Tyhjennykset hoitaa kanssamme sopimuksen tehnyt kuljetusrakoitsija.

Mistä liete syntyy?

Lietettä syntyy wc- ja pesuvesien käsittelystä. Umpisäiliölietteellä tarkoitetaan lietettä, joka syntyy, kun jätevedet johdetaan viemäriä pitkin umpinaiseen säiliöön. Saostussäiliölietettä syntyy saostussäiliöistä ja pienpuhdistamoista. Saostussäiliö on esikäsittelyjärjestelmä, joka erottelee jätevedestä kiintoaineen ja rasvan. Säiliö voi olla muovista tai betonista valmistettu ja yksitai useampiosainen. Säiliöstä lähtee purkuputki esimerkiksi maaperäkäsittelyyn. Pienpuhdistamot ovat tehdasvalmisteisia jäteveden käsittelylaitteita, jotka puhdistavat jätevettä biologisesti, kemiallisesti tai biologis-kemiallisesti. Käsitelty jätevesi johdetaan puhdistamosta esimerkiksi maaperään tai ojaan.

Tutustu lietetyhjennysten vaihtoehtoihin. Säännöllinen tyhjennys on hinnaltaan edullisin ja päivystystyhjennys kallein.

Tyhjennyspalvelut

Säännöllinen tyhjennys

Lietesäiliön tyhjennykselle kannattaa sopia säännöllinen rytmi. Tyhjennys sujuu automaattisesti sovituin väliajoin, ja hintakin on edullisin. Säännöllinen tyhjennys tehostaa kuljetusten suunnittelua vähentäen ajokilometrejä, ympäristöpäästöjä, kustannuksia ja teiden kuormitusta.

- Tyhjennyksen ajankohta säännöllisessä tyhjennyksessä:
 - umpisäiliöt ja pienpuhdistamot viiden arkipäivän aikana
 - saostussäiliöt, 10 arkipäivän aikana sovitun tyhjennysviikon alusta lukien

Arkipyhät voivat vaikuttaa tyhjennyksen ajankohtaan.

Tilaustyhjennys

Jos säiliön tyhjennykselle ei ole sovitun säännöllistä rytmiä, jokainen tyhjennys pitää tilata erikseen. Tyhjennys

tehdään tilauksen vastaanottopäivästä seuraavan viiden arkipäivän kuluessa tai sovittaessa myöhemmin.

Täsmätyhjennys

Poikkeustapauksissa tyhjennys voidaan tehdä täsmätyhjennyksenä. Täsmätyhjennyksessä lietesäiliö tyhjenetään sovitusti alle viiden arkipäivän kuluessa tilauksesta tai tiettyinä arkipäivinä pois lukien tilauksen vastaanottopäivä ja vastaanottopäivää seuraava arkipäivä.

Päivystystyhjennys

Päivystystyhjennykset tehdään sovitusti samana tai seuraavana päivänä tilausajankohdasta riippuen. Tilauksen vastaanottopäivänä sekä vastaanottopäivää seuraavana arkipäivänä asiakkaan toiveesta suoritettavat tyhjennykset ovat aina päivystystyhjennyksiä.

Lietesäiliöiden tyhjennyshinnat

Tyhjennyshinta koostuu lietteen noudosta ja kuljetuksesta sekä lietteen käsittelystä. Maksu määräytyy tyhjenetyn lietemäärän tilavuuden mukaan.

Tyhjennys sisältää kiinteistöllä yhden tai useamman toistensa välittömässä läheisyydessä sijaitsevan säiliön tyhjennyksen. Lietteautolla tulisi päästä turvallisesti 30 metrin päähän säiliöistä. Jos kiinteistöllä on sekä saostus- että umpisäiliöitä ja pienpuhdistamo, niiden lietteet tyhjenetään samaan kuormaan ja ne sisältyvät yhteen kuljetusmaksuun (lietemäärä enintään 14 m³/ kiinteistö).

Ylimääräisestä letkun vedosta, auton siirrosta kiinteistöllä sekä muista kuljettajan kiinteistöllä tekemistä lisätöistä (esimerkiksi lumityöt, jäätyneiden karsien avaaminen tai kasvillisuuden karsinta) peritään lisämaksu. Jos säiliöt jäävät tyhjentämättä asiakkaasta tai kiinteistöllä vallitsevista olosuhteista johtuen, turhasta käynnistä peritään taksan mukainen hukkakäyntimaksu. Lietteiden tyhjennyshinnat löytyvät verkosta www.pjhoy.fi/hinnat.

Huolehdi nämä asiat ennen tyhjennystä

Hyvin hoidetulla kiinteistöllä lietetyhjennykset sujuvat turvallisesti ja ajallaan.

● Varmista lieteauton esteetön pääsy kiinteistölle:

- Tieyhteyden ja pihatien pitää olla toivottuna tyhjennysajankohtana kestävä ja kulkukelpoinen kuormautolle.
- Huolehdi, että kiinteistön numero on näkyvillä.
- Siirrä autot ja kytke koirat.
- Tyhjennykset pitää ajoittaa kelirikkoajan ulkopuolelle. Lietteauto voi vain tiekunnan poikkeusluvalla ajaa painorajoitettua tietä. Jos ajokielto-merkissä ei ole ajon sallivaa lisäkylltiä, ilmoituksen voi tehdä verkkosivuiltamme tai asiakaspalvelutamme saatavalla lomakkeella.

Otathan yhteyttä asiakaspalveluumme, jos huono keli haittaa säiliön tyhjennystä.

Erityisesti saostussäiliöiden tyhjennys kannattaa ajoittaa keväälle, kesälle tai syksyille.

● Varmista kuljettajan esteetön pääsy säiliölle:

- Raivaa kasvillisuus.
- Huolehdi lumitöistä ja hiekoituksesta.
- Merkitse säiliöt niin, että ne on helppo löytää vuodenajasta riippumatta.
- Avaa lukot porteista ja kansista tai sovi avausjärjestelyistä tilausta tehdessäsi.
- Talviaikaan varmista etteivät kannet ole jäässä.
- Säiliöiden kannet pitää olla käsin avattavissa ja siirrettävissä. Raskaat betonikannet pitää varustaa nostolenkeillä tai tyhjennysluukuilla.
- Puhdistamojen osalta tyhjentäjällä pitää olla ennakkotieto laitteen merkistä, mallista ja laitevalmistajan tyhjennysohjeista.

Turvallisen tyhjennyspaikan määrittely on aina lieteauton kuljettaja.

Tyhjennysväli

Kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaan saostussäiliöt ja pienpuhdistamojen ylijäämäliete pitää tyhjentää tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa. Pelkkiä harmaavesilietteitä (pesuvesiä keittiöstä ja pesutiloista sekä siivoamisesta) sisältävät säiliöt pitää tyhjentää vähintään kolmen vuoden välein. Umpisäiliöt tyhjenetään tarvittaessa. Tyhjennyksiä valvovat viranomaiset, ja tyhjennysten tiedot siirtyvät järjestelmämme kautta viranomaisen käyttöön.

Erityisesti saostussäiliöiden tyhjennys kannattaa ajoittaa keväälle, kesälle tai syksyille, jolloin maa on sula, säiliöt ovat helpommin löydettävissä ja kannet aukeavat helpommin eikä niiden avaaminen jäädytä putkistoja. Tyhjennyksen ajankohdassa pitää huomioida myös kiinteistölle johtavien teiden ja pihan kunto.

Miksi kannattaa tyhjentää säännöllisesti?

Lietteiden tyhjentäminen on yleensä jätevesijärjestelmien tärkein hoitotoimi. Säännöllisellä ja riittävän usein tehtävällä lietetyhjennyksellä varmistat jätevesijärjestelmän asianmukaisen toimivuuden ja pitkän käyttöiän.

Tyhjennyksen jälkeen

Lietetyhjennyksen jälkeen rakenteiden kuntoa ja tiiviyyttä kannattaa tutkia. Tyhjennykset ja muut hoito- ja huolto- toimet on hyvä kirjata käyttöpäiväkirjaan. Jätevesijärjestelmän toimivuudesta ja tarvittavista huoltotoimenpiteistä vastaa kiinteistön haltija. Järjestelmän kunnon pitää olla niin hyvä, ettei kuljettajalle aiheudu työtaturman vaaraa. Lietetilän on oltava rakenteeltaan ja kunnoltaan sellainen, että siitä ei pääse lieteautoon maa-aineksia tyhjentämisen yhteydessä.

Saostussäiliö tyhjenetään kokonaan. Tyhjentämisen jälkeen säiliö tulisi täyttää vedellä, jotta pinnalla kelluva kiintoaines ja rasva eivät pääsisi ensimmäisestä osastosta eteenpäin. Vesitäyttö vähentää myös pohjavedestä aiheutuvaa nostetta ja huuhtelee kentän imeytysputkia. Tyhjennyksen jälkeen on hyvä seurata, että säiliöihin ei valu vettä ulkopuolelta eivätkä ne vuoda ulospäin.

Pienpuhdistamoiden tyhjennyksessä kannattaa huomioida, että prosessisäiliön aktiivilietettä ei ole tarkoitus

tyhjentää kokonaan, vaan jättää osa lietteestä puhdistamoon laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti. Pienpuhdistamossa aktiivilietteen mikrobit tekevät biologista puhdistamista, ja jos kaikki liete tyhjenetään, kestää uuden aktiivilietteen muodostuminen useita viikkoja ja puhdistamo toimii vajaateholla.

Ethän heitä pyttyyn mitään sinne kuulumatonta!

Kun pidät vaaralliset aineet poissa viemäristä, vähennät vesistöjen, kiinteistön jätevesijärjestelmän ja jätevedenpuhdistamoiden kuormitusta. Eivätkä muutkaan jätteet kuulu viemäriin, koska ne aiheuttavat ongelmia säiliöiden tyhjentämisessä ja jäteveden vastaanotossa. Lue lisätietoa verkossa www.pytty.fi.

Kun pidät vaaralliset aineet poissa viemäristä, vähennät vesistöjen, kiinteistön jätevesijärjestelmän ja jätevedenpuhdistamoiden kuormitusta.

Asumaton kiinteistö ja omatoiminen käsittely

Jos kiinteistösi on tyhjiällä ja käyttämättä yli vuoden ajan, eikä lietettä synny, tyhjennykset on mahdollista keskeyttää määräajaksi. Keskeytystä haetaan alueelliselta jätehuoltolautakunnalta. Lietesäiliöt on tyhjennettävä ennen keskeytyksen alkamista. Muista tarvittaessa vesitäyttö!

Kiinteistön haltija voi poikkeustapauksissa käsitellä kiinteistöllään syntyviä lietteitä omatoimisesti. Käsitteystä tehdään ilmoitus alueelliselle jätehuoltolautakunnalle. Jos kiinteistöllä syntyy vähäinen määrä harmaita jätevesilietteitä, ne voi kompostoida joko kompostorissa, puu- tai metallikehikossa tai aumassa.

Joidenkin pienpuhdistamoiden huolto-ohjeissa liete neuvotaan kompostoimaan. Jos pienpuhdistamoliete sisältää ulosteperäistä jätettä, on kompostointi tehtävä suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, josta valumavesien pääsy maaperään on estetty ja joka on hahtaeläimiltä suojattu. Ulosteperäisen jätteen kompostointiaika on vähintään vuosi.

Omassa asumisessa syntyvän lietteen saa levittää käsiteltynä ja lannoitustarkoituksessa omalle pellolle tai omassa hallinnassa olevalle pellolle. Myös muutaman lähikiinteistön lietteiden omatoiminen ja pienimuotoinen yhteiskäsittely on tietyin edellytyksin

mahdollista. Omatoimisen käsittelyn ehdottomana edellytyksenä on, että liete hygienisoitetaan asianmukaisesti (esim. kalkkistabilointi) ja käytetään lannoitustarkoitukseen, sekä lietteen käsittelystä tehdään ilmoitus alueelliselle jätehuoltolautakunnalle.

Jätehuoltomääräyksissä asetettuja vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka liete käsiteltäisiin kiinteistöllä omatoimisesti.

Ota yhteyttä viranomaiseen, jos sinulla on tarkoitus hakea lietetyhjennysten keskeytystä tai käsitellä lietteet omatoimisesti. Jätehuoltolautakunnan yhteystiedot löydät verkosta www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta

Työnjako ja vastuut

Kiinteistön haltija

- Huolehtii jätevesijärjestelmän toimivuudesta ja huoltotoimenpiteistä.
- Tilaa tyhjennyksen tai sopii säännöllisestä tyhjennysrytmistä Pirkanmaan Jätehuollon kanssa.
- Varmistaa turvallisen ja esteettömän pääsyn kiinteistölle ja säiliölle.
- Huolehtii säiliön merkitsemisestä.

Pirkanmaan Jätehuolto

- Kilpailuttaa kuljetukset ja hoitaa tyhjennyspalvelut.
- Laskuttaa, tiedottaa ja neuvoo.

Alueellinen jätehuolto- lautakunta

www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta

- Laatii jätehuoltomääräykset.
- Myöntää poikkeukset jätehuoltomääräysten noudattamisesta.

- Päättää lietteen omatoimisesta käsittelystä ja tyhjennysten keskeytyksestä.

Vesihuoltolaitokset

- Huolehtivat lietteen vastaanotosta ja käsittelystä.

Kunnan ympäristönsuojelu- viranomaiset, maatalous- viranomaiset ja Pirkanmaan ELY-keskus

- Valvovat, että saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennykset ja lietteiden omatoiminen käsittely tehdään lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti.

Kunnan rakennusvalvonta

- Ohjeistaa ja valvoo kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien rakennuslupa-asioita.

PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO

www.pjhoj.fi

11/2022